

HERMELINSKA NÄTVERKET

Nummer 6

Dec. 1999

Præusquam saliri mori

Hellre döden än fläckas

Inför år 3000

av Johan, ordförande i släktföreningens styrelse

Inför varje viktig förändring är det klokt att titta både framåt och bakåt – annars får man se upp. Enligt många står vi nu inför ett ödesdatum. Värme, belysning, kommunikation, hissar, ekonomisystem, patientregister, telefoner, banker, ja nästan hela samhället kommer att braka samman på grund av några textsåla programmerare under -60-talet. Inte nog med det. Om vi till äventyrs skulle överleva millenniumskiftet så hotar Sveriges Riksdag med att avskaffa adeln.

Nästa skifte av samma dignitet inträffar år 3 000. Till dess har ytterligare 35-40 generationer Hermeliner fötts. Om släkten bestod av en (1) person år 1702 när Olof adlades och vi idag är 400 personer så har vi förökat oss med 2% årligen. Försätter släkten att avla sig i samma takt borde vi vara drygt 191 miljarder Hermeliner år 3000.

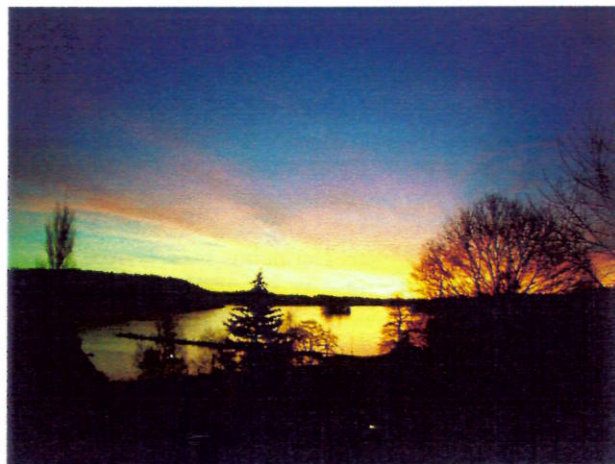
Våra fonder, som bildades under första hälften av 1900-talet, är idag värda 14 mkr. De borde, med en försiktig årlig värdeökning på 5%, vara värda 20 617 585 609 759 900 000 miljarder kr år 3000. Framtida styrelser står inför spännande uppgifter.

Om Olof levde i bondesamhället, om vi just har lämnat industrisamhället och gått in i kunskapssamhället (IT-samhället), vilket samhälle kommer våra barnbarnbarnbarn....barns barn att leva i? Om medellivslängden under 1700-talet var 40 år, idag 70 år, hur länge lever våra fränder år 3000? Är 100-årsmiddagen livets höjdpunkt med dans och cyckel?

Om Olov reste till Poltava och vi flyger runt jorden, vart reser då våra framtida släktingar? "Passa på, idag har vi rea på weekend-resor till Jupiter." Eller reser man i tiden, kanske tillbaka till Olof och tar reda på vad som egentligen hände i Poltava.

Nej, detta blev för mycket. Det får räcka med fram- och tillbakablickar. Jag återgår till här och nu - till

Sollentuna på lördagseftermiddagen. Planerar lite inför måndagens styrelsemöte i släktföreningen. Tar några foton över Edsviken. Skickar ut ett par räkningar och e-mail i cyberspace, stänger av datorn och tar en bastu inför kvällens 50-årsmiddag.

Utsikt över Edsviken (Stockholm) omkring år 2000

Ur innehållet	Sid
★ <i>Ordförande har ordet</i>	1
★ <i>Glimtar ur släktarkivet</i>	2-3
★ <i>Torgsnack med Andrea H</i>	3
★ <i>Joseph Hermelins julminnen</i>	4
★ <i>Adeln avskaffas !!</i>	5
★ <i>Stipendium m m</i>	6
★ <i>Skattmästeraes berättelse</i>	6
★ <i>Bland grenar och kvister</i>	7
★ <i>Kvinnliga skogsägare</i>	8
★ <i>Veckans Lundensare</i>	9
★ <i>Årets Julnöt</i>	10

Glimtar ur släktarkivet

av Lena Andersson, länsarkivarie i Sörmland som haft styrelsens uppdrag att inventera släktarkivet i Eskilstina.

Jag har blivit ombedd att skriva något om arkivet i Hermelinska nätverket och det har sannerligen inte varit någon lätt uppgift. Under arbetets gång hittade jag en uppsjö av intressanta personer och händelser i arkivmaterialet, de flesta hann jag dessvärre inte gå närmare in på, men det kommer kanske flera tillfällen senare. Därför har jag valt att skriva ett litet "potpurri" med glimtar om olika personer och händelser.

Den person jag blev mest berörd av och bekant med, var naturligtvis Brita Hermelin, eftersom jag med hjälp av en tillfälligt anställd ordnade hela hennes personarkiv, som inkluderade cirka 2000 brev, handlingar rörande hennes föräldrar, Carl Maximilian Hermelin och Elise Hermelin (f. Mörner), personliga anteckningar och handlingar, kassaböcker, och sist men inte minst, en gästbok. Den senare hade vi stor nytta av, då vi försökte tyda underskrifter till de otaliga brev Brita fick från exempelvis syskonbarn och syskonbarnbarn. Brita kommer jag dock inte att beröra närmare här, utan sparar det till senare artiklar.

En intressant hypotes angående släktens valspråk hittades bland handlingarna. Valspråket lyder som bekant Priusquam saliri mori – Hellre döden än fläckas. Man har tidigare ansett att Olof Skragge på 1600-talet antog namnet Hermelin, på grund av att han av engelsmännen fått den benämningen, därför att han var "kvick och snabb i lekar." Det finns dock en annan variant, som tydligen Måns Hermelins bror Thor blivit tillfrågad om med anledning av sitt efternamn. Denna handlar om ett beteendemönster hos hermelinen, som skulle varit känt i antik latinsk litteratur. "Om man på ett rent vitt underlag gjorde en bred smutsig ring skulle hermelinen inte ta sig över denna utan lägga sig ned och småningom dö... Det kunde ju tänkas att Olof Skragge tagit sig namnet Hermelin inte som det sagts på grund av att han i sin ungdom var kvick och snabb i lekar etc utan tvärtom läst i latinet om det ovanstående, tilltalats i sin starkt ideella läggning av beteendet hos hermelinen och tagit sig namn och valspråk därefter. När han tog sig namnet är ej klart, men 1678 bar han det, alltså som tjugoåring." Det dröjde dock cirka tjugo år till innan namnet introducerades, Olof adlades år 1702, och introducerades två år senare, i samband med detta förmodas han ha tagit valspråket.

En mycket intressant och speciell person var Eric Hermelin, författare, vagabond, men också olyckligtvis, alkoholist. Jag blev fascinerad av hans livsöde, som var både omväxlande och tragiskt, men mest av allt blev jag fascinerad av hans starka livsvilja och personlighet. Han tillhörde Gripenbergsgrenen av den friherrliga ätten Hermelin, hans föräldrar var Axel Hermelin (1818-1915) och modern Eugenia Fjellstedt (1812-1893). Således var Eric Britas kusin. Både Axel och Carl Hermelin härstammade från August Söderling och Ebba Sophia Ribbing.

För att återgå till Eric föddes han år 1860, och avled år

1944. Han hade ärvt sin mors stora språkbegåvning. Hans mor var dotter till missionären och språkbegåvningen doktor Peter Fjellstedt. Eric själv gjorde också många resor, bland annat vistades han i Indien under en längre period. Därefter slog han sig ned i Lund, där han studerade de persiska mystikernas skrifter och arbetade med översättning av dessa ända till sin död vid 84 års ålder. År 1983 gjordes en pjäs om Eric Hermelin, kallad "Från Mörkhult till Snällebo," som beskriver det märkliga livsödet. Baronen slutade sina dagar på S:t Lars sjukhus, Lunds hospital, dit han intogs mot sin vilja redan vid 49 års ålder. Han omtalas i pjäsen som en person som "...talar flytande franska, persiska och urdu. Han har varit soldat i brittiska armén, persikoodlare och luffare." Han missbrukade alkohol, i fem år var han stationerad i Indien av brittiska armén. Under drygt två av dessa satt han i fängelse för fylleri och andra förseelser. Samtidigt var han en av Europas främste översättare av persisk filosofi och poesi.

I arkivet finns också en minnesteckning över Eric Hermelin, sammanställd till Måns Hermelin för släktarkivet. Måns bror Thor hade tagit kontakt med Gunilla Uggle för att höra om hon hade några minnen från sammanträffanden med "Farbror Eric." Hon berättar exempelvis om Erics 80-årsdag, som firades på restaurang, och där en förvirrad, blek kypare fått order från sjukhuset att inte servera några alkoholhaltiga drycker, men som snabbt fick kontraorder av en något uppbragt Eric. Hon beskriver också med stor respekt farbror Erics aktning för den judiska kulturen. I och med att judeförföljelser började i ett land, var det också slut med det landets kultur och andliga kraft, ansåg han. Han hyste också beundran för såväl hebreiskan som arabiskan. "Latinet och grekiskan är i förhållande till arabiskan och hebreiskan, som ett par tjänstekvinnor i förhållande till sina härskarinnor," lär han ha uttryckt sig.

Eric var tydligen en omtyckt och uppskattad person på S:t Lars. Han uppvaktades exempelvis på sin födelsedag med en stor blombukett från personalen. Han utropade då "Ni har tagit er för när," varvid en sköterska svarade att de var så många som var med, eftersom alla tyckte om baronen. Gunilla påpekar också att hon ofta vid sina besök på S:t Lars tänkte: "Här åker jag för att ge lite förströelse åt en "sjuk" människa, men är det någon som blir stimulerad och ibland får sig ett gott skratt på cykeln hem, så är det ju jag." Sista gången de träffades sensommaren 1944, följde Eric henne till porten sjungandes för full hals "går du med till Alsike," medan övriga patienter och personal log igenkännande. Av de flesta som kände Eric, sågs han som en försynt, vänlig och generös man, och därtill av omvärlden och eftervärlden, som ett stort geni. Jag skulle kunna skriva spaltmetrar om denne man och hans arbete, men utrymmet finns tyvärr inte.

Jag vill slutligen beskriva gården Österby i Råby och dess ägare under 45 år, friherren, konstnären, skriftställaren, fornvännen, mm Olof Hermelin.

Österby gård hörde troligtvis länge samman med Bånkesta, en annan Råbygård. Brukspatron Mårten Holmstedt köpte gården 1851 och sålde den endast två år senare till Olof Hermelin. Friherren skapade om Österby till ett konstnärshem. Han dekorerade kakelugnar och dörrposter med blommor och girlander, på dörrspeglarna målade han svenska landskap i vinter- vår- sommar- och höstskrud. Över varje dörrpost målades en sentens, exempelvis "Konsten är kulturens blomma," "Ingen sot är värre, än den med intet nöjd." Mest känd är Olof som konstnär, men han hade, som tidigare poängterats, många strängar på sin lyra. Han gjorde bland annat stora insatser inom skytterörelsen, och har som fornforskare varit betydelsefull

exempelvis för senare tidars arkeologer. Han ristade också gärna runor, istället för att använda sig av vanlig skrift.

Det finns många intressanta och mångkunniga personer inom släkten Hermelin, speciellt har man ägnat sig åt konst, författarskap och andra kulturella gärningar. En annan sak som släkten har gemensamt, är att dess ättlingar ofta uppnått en avsevärd ålder. Exempelvis var Brita 95 år då hon avled, hennes far uppnådde samma ålder, medan flera av hans åtta syskon också uppnådde aktningssäva åldrar. Ett seglivat släkte alltså, vilket också märks på den sammanhållning som finns.

Med modernisten i stadens hjärta *Mälardrottningen Andrea Hermelin talar med Åsa Wall om sergels torg.* *En plats i förändring, saxat ur Svenska Dagbladet*

Vi sitter på Muttern med strategisk utsikt över torget och iakttar den stumma dialogen mellan kaféet och superellipsens glassskulptur. Jag ser det gamla landskapet med Brunkebergsåsen. Man skall känna igen den gamla stadens siktpunkter, som före detta stadsbyggnadsdirektören Torsten Westman en gång påpekade, säger Andrea Hermelin. Hon har såväl historiska som modernistiska glasögon och pekar ut de ursprungliga nivåerna på Malmskillnadsgatan över Hamngatan och Mäster Samuelsgatan över Sergelgatan. Hon betraktar Sergels torg med dess planskilda lösningar och två nivåer invävda i varandra som det modernistiska genombrottet i Stockholm, fulländat utarbetat efter lång bearbetning och betänketid 1945-1953 som ett svar på vad naturen gav. Som sann modernist är jag inte passande indignerad över rivningarna på Nedre Norrmalm men däremot över den brutala omvandlingen av svenska småstadskärnor med Sergels torgs dynamiska stadsbyggnadskonst som ironisk förebild med blicken i backspegeln. Hermelin säger som en gång Mehr och Garpe om gamla Klara: Behöver vi en förlegad stad? Samtidigt ser hon en tragik i att De fem trumpetstötarnas, Hötorgetscitys höghus, förfallit och förlorat funktion annat än estetisk. Behövs Hötorget och Sergelgatan som ett city?

Röda kors-möte

Nu marscherar 500 svarta och vita ungdomar nedför paradtrappan mot Drottninggatan, över Plattan och uppför trapporna vid Kulturhuset som ersatt den tidigare bekväma rulltrappan. På Brunkebergstorg förbereder de unga rödakorsarna från en världskonferens i Mariefred sitt dansanta intåg på Sergels torg med flaggor från 120 länder. Betongöknen i skuggan av Riksbanken och Plattan får plötsligt liv genom denna happening med mottot "Kärlek och respekt. Ska det vara så jävla svårt?" Just så här enas Hermelin och jag om att den starkast gestaltade och mest frekventerade offentliga platsen i Sverige skall fungera. Sergels torg är Stockholms pulserande hjärta med Kulturhuset och Riksbanken som dess kammare och rikssymboler för kultur och ekonomi. Rödakorsarna är tillfälliga aktörer som med sina skuggor dansar i vild koreografi över Plattans

svartvita triangelmönster vilket vi snarast vill se i marmor och skiffer som tänkt var. Diskomusiken dunkar. - Bara det en anledning att inte bygga bostäder här, konstaterar Hermelin om de öronbedövande tonerna. Från Kulturhusets restaurang pekar hon ut Observatoriet på Observatoriekullen som blev Stockholms högsta punkt sedan Brunkebergsåsens nitton meter höga hjässa schaktades bort i begynnelsen av 1800-talet för att ge plats åt Brunkebergstorg. Vi fäster blicken på Klarabergsgatans böjning innan den glider in i Hamngatan. Byggnaderna kring Sergels torg är avpassade efter denna böj, Paul Hedqvists genomtänkta arkitektoniska idé. Sergelstorg framstår härifrån som en odelbar kropp.

Tänker bort skulpturen

Vi tänker bort Edvin Öhrströms glasskulptur och ersätter den med Olle Baertlings ratade tävlingsförslag, en 85 meter hög skulptur av öppna vinklar som får Hermelin att erinra sig Malevitjs uttalande att volymen är avståndet mellan volymerna. - Baertling lyfter hela torget och frigör vår blick. Hans öppna vinklar med fäste i jordens medelpunkt tränger upp till ytan och utvidgar sig poetiskt mot oändligheten, säger Andrea Hermelin som beklagar frånvaron av detta exempel på modernismens djärvhet.

I boken Släktsägnar och Minnen från 1927 av Joseph Hermelin hittade vi en del berättelser som har anknytning till den annalkande Julen.

Tips inför julresan

Jag kommer för övrigt alltid att minnas den julresan. För att komma från Jönköping till Stockholm måste vi taga vägen över Falköping. Bansträckan Nässjö - Katrineholm blev inte klar förrän flera år senare. Det var bister kallt dagarna före jul. Kupéerna voro oeldade. Genom de otäta, enkla fönsterna, dock pyntade med de grannaste isblommor, pustade kyla in. De lyckligt lottade hade i allmänhet stora halmtofflor eller s.k. bottforer, väldiga ytterpjäxor av läder. Strax innan tåget satte sig igång stegade upp en gammal, då mycket känd man, lagmannen Dankwardt, i en stor

Joseph i bevärsuniform

respäls och i nyss beskrivna extra fotbeklädnader. Vi beaktade honom med skygg vördnad. Ett lag på en 5 å 6 sjömän, på väg hem till Stockholm över julen, voro före oss och installerade i kupén. De voro snälla och vänliga men begynte snart hänge sig åt obehärskade spritlibationer. En av dem somnade in alldeles svartblå i ansiktet, och då passade hans kamrater lekfullt på att slå läderremmen i fönstret om halsen på honom, vilket gjorde illusionen av en hängd självmördare fullständig.

Tips inför julfirande

Vad vårt julfirande beträffar, så har det alltsedan min tidigaste barndom och till skrivande stund förlupit i ungefär samma former: julgran, julhögar åt barnen, julkappar med verser, som någon i kretsen högt uppläser. Åtminstone i femtio år har jag haft denna uppgift mig anförtrodd, först i mitt föräldrahem och sedan i mitt eget hus. Sedan granen tänts har husfolket kommit in, vi har läst en jultext och sjungit en psalm, varefter jungfrurna fått sina julgåvor och var sin tallrik med gotter.

Julfirande med Grannar

Från och med min nuvarande makas ankomst till Ulfåsa för 27 år sedan har den utvidgning i

programmet ägt rum, att hon och jag samt barnen, allt efter som de blivit i någon mån transportabla, under julaftonens för- och eftermiddag åkt eller gått omkring till samtliga statarefamiljer, önskat dem god jul och lämnat barnen, där det funnits några barn, små julgåvor. Vi bli då alltid på det vänligaste mottagna och ha vår stora glädje av att se hur fint och pyntat varje hem är och hur glädjen lyser ur gamla och unga ögonpar. Tiden för vår ankomst är noga bestämd, och i många hem flammor till min ära en brasa, och en stol framför den står framsatt till min disposition. Man vet att jag älskar värmen, så har far min gjort och så gör och jag.

Jultips för släktens lantbrukare

En annandag eller tredjedag efter jul under min skoltid stod min far i sin långa nattskjorta klockan före fyra på morgonen och sa: "Skynda dig nu upp, sätt för en häst och åk omkring till alla ladugårdarna och se efter att alla lagårdskarlar är uppe och gör vad de ska. Så här efter helgerna behöver de alltid tillsyn". Jag lydde naturligtvis ehuru det hela föreföll mig i yttersta grad obehagligt, ej för det tidiga uppstigandets skull men det kändes så motbjudande för mitt pojkhjärta att gent emot mina goda vänner uppträda som angivare, därest de nu dukat under för frestelsen att sova över tiden. Jag åkte alltså först upp till Traneryds ladugård. Där var dödstyst. Jag satt en kvart på landsvägen och förbidade tåligt att få höra några knastrande steg i snön. Då ingenting lät sig avhöra, fortsatte jag rondan till

Joseph som 40-åring

Gripenberg, Mörbylund, Brusarp, Göberga och Obergå – just den ordning min far anvisat mig. Överallt voro de uppe – till min obeskrivliga lättnad – och jag avgav rapport i enlighet härmed, genom en skicklig retorisk vändning inneslutande även den felande Tranerydsfodraren bland alla de övriga som befunnits oantastliga i sin pliktuppfyllelse.

Finns det ett liv efter nyår?

Några pigga riksdagsmän har motionerat om att avskaffa adeln. Vi behöver troligen inte se det som en renmäsans á la Stockholms blodbad, utan mer som ett försök att avskaffa adelns privilegier. Enligt motionärerna är det inget som hindrar att Riddarhuset bildar en privat klubb med otidsenliga regler för medlemskap.

Enligt riddarhussekreteraren Otto von Schwerin kommer motionen att behandlas i konstitutionsutskottet där frågan troligen bordläggs och remitteras till bl.a. Riddarhuset. En försiktig lobbyverksamhet har påbörjats berättar von Schwerin. Läs gärna här nedan vad motionärerna har skrivit. (JH)

Motion till riksdagen

1999/2000:K251 av Lönnroth, Johan (-v)

Adelns avskaffande

I Nationalencyklopedin (1989) kan man i en artikel under uppslagsordet Adel, läsa bl. a. följande: Enligt nu gällande författning från 1975 utgör adeln en av staten erkänd offentligrättslig korporation vars verksamhet styrs av 1866 ars riddarhusordning. Ändring i denna kan endast ske genom beslut av adeln själv. Adeln i Sverige har numera inga särskilda rättigheter, inte ens adliga namn är alltigenom skyddade. Den har heller inga andra samhälleliga skyldigheter än vad som gäller för likartade korporationer. Adelns interna angelägenheter (bl. a. fondförvaltning och vård av riddarhuspalatset) behandlas av ett representantskap, kallat adelsmöte, vilket sammankallas vart tredje år och till vilket varje nu levande introducerad adelsätt har rätt att sända en företrädare. Adelns medlemmar (cirka 28 000 personer) uppvisar i dag ett socialt tvärsnitt genom svenska folket. Artikeln är signerad JvK (= Jan von Konow).

Redan Författningsutredningen (SOU 1963:17 5 492) konstaterade att adelns privilegier kunde och borde upphävas.

I det utlåtande som lag till grund för riksdagens hemställan 1956 om utredning och förslag om upphävande av RF 114 § uttalade konstitutionsutskottet, att ståndsprivilegierna utformats under helt andra samhällsförhållanden än de nu rådande och att de föreställningar om olika medborgargrupper skyldigheter och rättigheter som kommit till uttryck i privilegielagstiftningen, icke lät sig förena med nutida uppfattning av samhälleliga plikter och förmåner. Med utgångspunkt från denna

numera allmänt gängse uppfattning synes det utredningen angeläget att återstående ännu gällande ståndsprivilegier upphävas. Ridderskapets och adelns samt bondeståndets privilegier torde enligt utredningens mening kunna upphävas utan mera ingående undersökningar.

Prästerskapets privilegier hängde samman med relationerna kyrka/stat och borgerskapets med då aktuella frågor om städernas särskilda skyldigheter och rättigheter. I övergångsbestämmelserna till nuvarande grundlag nämns prästerskapets privilegier, som alltså 1974 ännu inte var upphävida (regeringsformen, övergångsbestämmelser, punkt 9). Sedan dess har prästerskapets privilegier i samverkan med Svenska kyrkan upphävts som ett led i förändrade relationer mellan staten och Svenska kyrkan. Ridderskapets och adelns privilegier (SFS 1723:1016 s.1) utgör en sista rest från ständsriksdagens tid. Det är från demokratisk synpunkt angeläget att adel inte längre är något som har offentligrättslig status. Något materiellt innehåll i dessa stadganden finns inte kvar, men själva privilegiebrevet är inte upphävt i sin helhet. Registret över gällande SFS- författningar upptar fortfarande såväl privilegiebrevet som Riddarhusordningen och dessa fungerar därmed och åberopas också, som citatet från Nationalencyklopedin ovan visar, som ett offentligrättsligt erkännande av en ordning, som symboliserar en ärftlig privilegieställning, som är både odemokratisk och ojämlik i förhållandet mellan könen.

Inget hindrar att medlemmar i Riddarhuset bildar en privat klubb och därvid har regler för medlemskap m m som är otidsenliga, men staten bör inte legitimera en korporation, vars medlemsregler demokratiskt och från jämlikhetssynpunkt har grava brister. Riddarhusordningen (SFS 1866:37 s.1) bör av samma skäl också upphävas såsom statlig reglering.

Hemställan. Med hänvisning till det anförda hemställs att riksdagen hos regeringen begär förslag om upphävande av all offentligrättslig reglering specifik för adel.

Stockholm den 30 september 1999

Johan Lönnroth (v)
Karin Pilsäter (fp)
Bengt Silfverstrand (s)

Medlemsavgifter

Bifogat milleniets sista nummer av Hermelinska Nätverket medföljer uppgift om medlemsavgift för år 2000 och ev. obetalda medlemsavgifter för tidigare år. Betalning kan göras till postgiro 15 18 16—6 eller direkt till SEB konto nr 5811 10 01746. Vi emotser inbetalningen senast den 31 januari 2000. Meddela medlemsnummer, namn adress och e-mail på talongen.

Christoffer på väg till posten med

Adresser

I kuvertet hittar du också en adressförteckning över medlemmar i släktföreningen. Vi anar att det finns en del fel, bl.a. saknas många e-mailadresser. Vi i styrelsen faller på knä och bönfäller om er hjälp att göra registret korrekt. Använd gärna postens adressändringskort.

Skattmästare Erik har just fått en adressändring

Stipendier och understöd

Styrelsen har tilldelat följande flitiga studenter 6 000 kr i stipendium för hösten -99:

Peter, Canada, son till Joakim och Michéle, Åsbygrenen
Oscar, Södertälje, son till Niklas och Ebba, Åsbygrenen
Måns, Stockholm, son till Claes och Anita, Åsbygrenen
Carl, Stockholm, son till Samuel och Christina, Österbygrenen
Carolina, Landskrona, dotter till Göran och Gertrud, Thorsvigrenen, Ernst kvist
Maximilian, son till Johan och Elle, Thorsvigrenen, Roberts kvist
Camilla, dotter till Johan och Elle, Thorsvigrenen, Roberts kvist
Carl, Florida, son till Ulf och Gertrud, Thorsvigrenen, Roberts kvist
Märta, dotter till Magnus och Britta, Thorsvigrenen, Roberts kvist
Charlotte, dotter till Dag och Margareta, Thorsvigrenen, Roberts kvist
Rickard, Kalmar, son till Göran och Margareta, Thorsvigrenen, Roberts kvist
Marcus, Luleå, son till Göran och Margareta, Thorsvigrenen, Roberts kvist

Oscar har just fått stipendium

Ansökan om stipendium ska vara styrelsen, ordföranden eller skattmästaren, tillhanda före 1 mars för vårterminen och före 1 oktober för höstterminen. Till ansökan fogas studieintyg från vederbörande skola. I ansökan bör om möjligt anges bank- eller postgirokonto dit utbetalning kan ske. Vi har också möjlighet att i någon mån understödja även andra behov. Släktmedlemmar som t.ex. drabbats av arbetslöshet eller sjukdom är givetvis också välkomna att höra av sig. Släktfonderna är till för att hjälpa i mån av möjlighet och behov!!!

Fonderna

I början av året ansåg de som trodde sig begripa något, att börsen under detta året i bästa fall skulle kunna gå upp med omkring 10 procent. I skrivande stund har Stockholms-börserna stigit nästan 40 procent, vilket är bland de högsta stegringarna i världen.

Värdestegringen för våra tre fonder under året har varit 28 %. Dock skall hänsyn tas till att vi har en latent skatteskuld på omkring 660.000 för realisationsvinster.

I våra placeringar gör vi en avvägning mellan risk, utdelning och värdetillväxt. Vi vill inte investera i riskaktier, samtidigt som vi vill få en hyfsad utdelning för att kunna ge stipendier.

Årets
värdetillväxt
på fonderna är
28%
Hitills !

	17/11 1999	31/12 1998	31/12 1997	31/12 1996	31/12 1995
Hermelinska släktföreningen	5.770.000	4.150.000	3.825.000	3.530.000	2.600.000
Victor Hermelins minne	7.000.000	5.760.000	6.020.000	4.950.000	3.820.000
Ebba Sophia Ribbings minnesfond	1.670.000	1.310.000	990.000	980.000	750.000
Totalt	14.440.000	11.220.000	10.835.000	9.460.000	7.170.000

(EH)

Bland grenar och kvistar

Ett bröllop kan vi i släkten glädja oss åt.

Äktenskap har ingåtts mellan Johan Hermelin, son till framlidne Översten Friherre David Hermelin och hans maka Märtha, född Schenström och Jur.Kand. Agneta Wennergren, dotter till Flygdirektören av 1:a graden i Flygvapnet, Per-Olof Wennergren och hans Maka May-Lis, född Svensson. Vigseln ägde rum hos Borgmästaren i Vauvert, Frankrike, söndagen den 19 September 1999

Styrelsen gratulerar de lyckliga tu samt alla kommande jubilarer

Jubilarer under de närmaste månaderna

Inger Hermelin som fyller 60 år den
24 december 1999
Mariedalsv 32E 217 45 MALMÖ

Märta Sundin som fyller 90 år den
29 december 1999
Fortuna Strand 257 30 RYDEBÄCK

Johan Hermelin som fyller 50 år den
31 december 1999
Majorsgatan 8 413 08 GÖTEBORG

Astrid Hermelin som fyller 40 år den
24 januari 2000
Bondegatan 24 116 33 STOCKHOLM 08-640 42 43

Britt-Marie Måredahl juli 1999

Maximilian Hermelin som fyller 65 år den
20 februari 2000
1 Avenue de Grande Bretagne F-69006 LYON FRANCE
+33-(0)4-7244-2651 icpfrance@wanadoo.fr

Curt Hermelin som fyller 60 år den
8 mars 2000
T16 Cape Woodbury, Newport Beach 92660 California
USA ermine@ibm.net

Stina Hermelin som fyller 80 år den
21 mars 2000
Wallsnäs Gård 590 52 NYKIL 013-33 21 20

Joakim Hermelin som fyller 40 år den
4 april 2000
Ynglingagatan 7 113 47 STOCKHOLM 08-34 86 32

Lena Hermelin som fyller 65 år den
14 april 2000
Vesslevägen 6 131 50 SALTSJÖ-DUVNÄS
08-716 00 69

Inga Jungstedt som fyller 75 år den
3 juni 2000
Tideliugatan 43 118 69 STOCKHOLM 08-84 12 40

Brita Hermelin som fyller 40 år den
16 juni 2000
Dalgatan 24 B 752 18 UPPSALA 018-55 32 51

God Jul och Gott Nytt År
önskar styrelsen

Guldbröllop

Den 19 juni 1949 vigdes Andreas Bengtsson vid Elisabeth Hermelin i Nykils kyrka, söder om Linköping, av brudens konfirmandlärare biskop Bengt Jonzon. Vid brudmässan sjöng Dagmar Petri och Harry Sagner. Brudnäbbet: Aino och Ulla Hermelin. Brudens föräldrar gav middag på Vallsnäs gård. Där var sockenbornas äreport och skjutande. Dagmar Petri sjöng folkvisor av Tobias Wilhelmini, östgötakompositören. Efter bröllopsresa (per cykel) till Danmark och Norge följde prästvigning och 36 verksamhetsår. De hann också med tre spännande år i Alexandria som sjömansprästar – 5000 sjömän om året fick svenska bullar och pyramidresor. Bestigning av Sinai avslutade åren. Elisabeth har ett långt förflutet som kyrklig barnkonsulent – många minns hennes tidning "Lillklassen". Rosengården i Gränna är nu det dagliga nöjet.

Guldbröllopet firades på Söderköpings brunn med barnen Rafael, Samuel och Maria och sex barnbarn.

2 000 Grattis från brorsan

Skrivet av Fredrik I:son Hermelin

Denna söta baby som på bilden är fyra månader gammal föreställer min käre bror Johan. Han föddes en vintrig decemberdag klockan tjugo i åtta på kvällen. Detta är i och för sig inte speciellt ovanligt. Många är födda i december och många är födda på kvällen. Vad som dock är lite speciellt med min bror är att han föddes tjugo minuter i åtta på kvällen den 31 december 1949. Vår mor Annabrita och vår far Ivar tyckte också han var speciell men inte för att han var född den 31 december 1949 utan för att ha varit deras förstfödda och var en välskapt sådan.

Jag tycker givetvis också att min bror är speciell men det som är det mest säregna med detta och som jag nu vill uppmärksamma är att Johan fyller femtio år samtidigt som nästan hela vår värld firar ett nytt millennium, och dessutom samtidigt som världen kommer att hålla andan av, en kanske obefogad kanske befogad, rädsla att något katastrofalt skall hända i denna vår datavärld. Tillika speciella med denna händelse tycker jag är att jag själv har vetat i över tjugo år vad jag skall göra just den här nyårsafton 1999. Just det! Fira min brors femtioårsdag och millennieskiftet.

Min bror Johan är speciell, dock inte lika söt som liten, men vem är väl det? Jag vill därför gratulera honom på ett speciellt sätt och det gör jag genom hela släktens tidning. Jag önskar dig, Johan, en riktig händelserik och minnesvärd femtioårsdag och ett spännande och innehållsrikt år 2000.

Kvinnliga skogsägare - se hit !

Släkten har numera två ledamöter i styrelsen för SPILLKRÅKAN- intresseförening för svenska kvinnliga skogsägare genom Anne Hermelin Wolff och Honorine L Uggla

Föreningen startade på våren 1998 och växer hela tiden. Föreningen har i år fått mycket publicitet i pressen. Reportage har bland annat funnits att läsa i Dagens Industri, Vi Skogsägare, tidningen Land m.fl.

Föreningen SPILLKRÅKAN har till ändamål att:

- stärka kvinnors inflytande inom den svenska skogsnäringen.
- öka kunskapen och medvetenhet om ekologiskt skogsbruk.
- Bygga kvinnliga nätverk för kunskapsutveckling och erfarenhetsutbyte

Sedan starten har föreningen haft trevliga utflykter till bla. Tyresta nationalpark, föredragskväll angående deklaration samt föreläsning av Gun Lidestav från Sveriges lantbruksuniversitet som forskar om just kvinnor och skog. Vinterns aktiviteter håller som bäst på att planeras.

Kom med som medlem och påverka, kom gärna med förslag på fördragshållare och på aktiviteter. Vi vill öka vårt inflytande genom lokala nätverk, kanske du vill bli en sådan lokal kontaktperson.!

Hör gärna av dig till :

Anne Hermelin Wolff på tel 08-640 86 04
Medlemsavgiften är 200 kr per år och
SPILLKRÅKANs pg är 160 65 54 - 2

Veckan Lundensare

Anrika Grand Hotel i Lund firar sin hundraåriga tillvaro 1999. Ett sätt att manifestera detta är en kulturell operativ. I en liten folder får läsaren möta veckans lundaprofil där Gunnar Jarring skriver så här om Eric Hermelin..

Det var i Gleerupska Universitetsbokhandeln som jag första gången träffade Eric Hermelin. Det måste ha varit 1930. Jag hade då kommit tillbaka från en lång tid i Kashgar i den kinesiska provinsen Sinkiang. Hilmer Grönkvist, bokhandlaren själv, presenterade mig för en soignerad gentleman, stor, kraftig, välklädd, som jag ofta sett i bokhandeln och hört tala högt därinne bland böckerna, ofta mycket högt om de mest skilda ämnena.

- Här har baronen en annan orientalist, som just varit i Kashgar, sa Grönkvist.
- Sadi var i Kashgar, replikerade den eleganta mannen.

Sadi var en av de stora klassiska persiska skalderna. Sadi och Kashgar förde mig samman med Eric Hermelin. Det ledde till en nära vänskap, som varade ända till hans död.

Men vem var nu Eric Hermelin. Han kom från en svensk adlig släkt, var född 1860. Hans ungdom var stormig. Han var en slarver och en alkoholist. Han studerade i Uppsala ett par terminer, reste sedan till USA och Tyskland. Hans väg kantades av oräkneliga skandaler. Han var intagen på alkoholistanstalter. Sedan tog han värnning i Brittiska armén under falskt namn och var i Indien 1887-93. Han blev avskedad på grund av dåligt uppförande. Släkten skickade honom till Australien. Han levde samma vilda liv där. När han kom hem till Sverige blev han förklarad sinnessjuk och togs in på

Lunds hospital som det hette på den tiden. Nu är det Sankt Lars. Det var år 1909 och där satt han till sin död 1944.

Under sin tid i brittiska armén i Indien hade han lärt sig persiska. Under 35 år på Sankt Lars ägnade han sig med otrolig energi åt att översätta den klassiska persiska litteraturens mästerverk till en ålderdomlig, ofta svårtydd svenska. Volym efter volym kom ut i tryck. Men det är först på senare tid som de blivit uppmärksammade. En gång sa han till mig: - Det är ingen som läser mina böcker. De många tusentals kronor som jag lagt ut för att få dem tryckta kunde jag hellre ha supit upp och haft mycket roligare.

Men så sade han endast under sina svarta stunder. Då hände det att han rymde från Sankt Lars, gick kroggrunda i Lund och återbördades i miserabelt skick till sjukhuset. Ibland kunde han ta sig ända till Köpenhamn. Han blev med danskt gemyt, förmodar jag, återsänd till Lund och hemmet vid Hölje å.

En tid läste jag persiska för Eric Hermelin – på hans inbjudan. Jag vandrade den långa vägen ut till Sankt Lars för att höra hans föreläsningar. De var egentligen monologer, högläsning av persisk poesi som han skanderade genom att med handen slå i bordet så att tekopparna hoppade. Föreläsningarna var förenade med mycken tedrickning – av ett svart te som han lärt sig uppskatta under åren i Indien.

Eric Hermelin var skådespelare i det mesta han företog sig. När han översatte persisk litteratur rörde sig de gamla skalderna framför honom på scenen. Under stormiga ungdomsår i USA, Indien och Australien hade han fått en fantastisk övning i konsten att föreställa sig. I frälsningsarmén som tog hand om honom då och då, kunde han uppträda som om han vore frälst. Och i en blåbandförening kunde han ge intryck att vara nykterist. Han kunde uppträda som persisk sufi, han kunde vara Swedenborgare.

Han njöt säkert av att posera och jag är säker på att han spelade teater många gånger när det gällde att få ut mer pengar från sin förmyndare för att trycka de persiska översättningarna.

I översättningarna brukade Hermelin ofta kursivera ställen som han fann av särskild vikt.

*Du ger dig ständigt hän åt dina sinnens luster
Du viger dig åt detta ädla livs förstörelse
Vet du ej, att en dödssynd mot ditt liv
Är det som du älskar att föröva.*

Det är Omar Khayyams självbekännelse och Eric Hermelins

Gunnar Jarring

Årets Julnöt

Vad har hänt med Leonardo da Vincis kända målning

En uppgift för våra yngre vänner, de vackraste och bästa svaren (skiss eller målning)
kommer att publiceras i nästkommande nummer av Nätverket,
Resultatet av Era ansträngningar skickas till Mauritz Hermelin.

Släktföreningens styrelse

Johan	Nytorpsvägen 30	191 35 SOLLENTUNA	08-35 01 56	e-mail johan@hermelin.com
Erik	Herrhagsvägen 16	122 48 ENSKEDE	08-648 08 19	e-mail erik.hertnebn@swipnet.se
Jan	Blecktomstigen 6	116 66 STOCKHOLM	08-644 36 38	e-mail jan.hermelin@swipnet.se
Mauritz	Skiljevägen 18	163 54 SPÅNGA	08-761 11 07	e-mail mauritz.hermelin@mbox200.swipnet.se
Cecilia	Ribegatan 120	164 45 KISTA	08-750 51 21	e-mail hermelin.nilsson@swipnet.se
Carola	Själagårdsgatan 2D	111 31 STOCKHOLM	08-20 41 14	e-mail carola.hermelin@svenskaakademien.se
Olof	Åsögatan 116	116 24 STOCKHOLM	08-640 79 22	e-mail olof@im-utvecklama. se